

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу
України»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

27 травня 2016 року розпорядженням Кабінету Міністрів України № 418-р затверджено План пріоритетних дій Уряду на 2016 рік, який передбачає низку ключових реформ, які дозволять забезпечити стале економічне зростання та створять сприятливі умови для розвитку бізнесу в Україні, серед яких передбачено проведення реформи податкової системи та реформування Державної фіскальної служби.

На виконання доручення Прем'єр-міністра України В. Б. Гройсмана Міністерством фінансів України створено робочу групу з підготовки законопроекту щодо податкової реформи.

В рамках діяльності зазначеної робочої групи підготовлений законопроект спрямований на покращення інвестиційного клімату в Україні за рахунок спрощення податкової системи, підвищення прозорості та якості адміністрування податків, ліквідації поширених схем ухилення від оподаткування, усунення неузгодженостей.

2. Мета і шляхи її досягнення

Метою зазначеного законопроекту є покращення інвестиційного клімату в Україні за рахунок спрощення податкової системи та адміністрування податків, що матиме позитивний вплив на економічне зростання, залучення інвестицій та створення нових робочих місць.

Законопроектом пропонується внести ряд змін до Податкового кодексу України, якими передбачається:

в частині адміністрування

- переведення всієї методології на Мінфін (порядки адміністрування податків, бюджетного відшкодування ПДВ, процедури технічного супроводження баз даних, порядок обліку платників податків),
- адміністрування всіх баз даних Мінфіном чи ДП при Мінфіні,
- нова структура ДФС: перевірна робота на обласному рівні, районні податкові інспекції виконують виключно сервісні функції,
- план-графік документальних планових перевірок оприлюднюється на сайті ДФС та публікується у офіційному виданні ДФС,
- рішення про розстрочення та відстрочення грошових зобов'язань чи податкового боргу понад бюджетний рік приймається Мінфіном,
- запровадження повноцінного електронного кабінету платника податків (доступ до всієї податкової інформації про платника, проведення звірки розрахунків з бюджетом, заповнення та подання податкової звітності, управління надміру сплаченими коштами, реєстрація податкових та акцизних накладних, інформування про перевірки та надання актів або довідок перевірок, листування з контролюючим органом),
- надання права на письмові та електронні податкові консультації виключно органу, що формує податкову політику; контролюючі органи матимуть право надавати лише усні консультації;

- скасування необхідності надавати документальне підтвердження разом з наданням інформації на запит ДФС в ході зустрічної звірки;

- звільнення великих платників податків від обов'язку надавати в електронному вигляді копії документів з обліку доходів, витрат та інших показників, пов'язаних із визначенням об'єктів оподаткування (податкових зобов'язань), первинних документів, якщо такі документи створюються ним в електронній формі;

- запровадження листування контролюючих органів із платниками податків, які подають звітність в електронній формі, виключно засобами електронного зв'язку;

- визначення переліку підстав для проведення фактичної перевірки при вчиненні порушення в минулому протягом 1 року;

- встановлення 30 денного строку протягом якого може бути проведена камеральна перевірка (на сьогодні такий строк встановлений лише по податку на додану вартість);

- скасування права посадової (службової) особи контролюючого органу, яка проводить перевірку, отримувати від платника податків копії документів, що належать до предмета перевірки;

- уточнення порядку обрахунку строків для надання заперечення на акт (довідку) про результати перевірки та копій документів до нього – з наступного дня, за днем отримання акту (довідки);

- збільшення контролюючим органам строку надсилання повідомлення про місце і час проведення розгляду заперечення до акту перевірки з 2 до 4 робочих днів до дня їх розгляду;

в частині податку на прибуток

- виключення необхідності виконання вимог Кодексу в частині обов'язкової наявності установчих документів бюджетним установам для отримання статусу неплатника податку на прибуток;

- доповнення нормами щодо чіткого визначення звітного періоду для неприбуткових організацій;

- доповнення нормами щодо можливості отримання нерезидентом документального підтвердження сплати податку на прибуток на території України;

- уточнення порядку амортизації основних засобів та нематеріальних активів, нарахування якої здійснюється без урахування їх переоцінки (уцінки, дооцінки), проведеної відповідно до положень бухгалтерського обліку;

- коригування фінансового результату до оподаткування на суму витрат на ремонт, реконструкцію, модернізацію або інші поліпшення невикористаних основних засобів та нематеріальних активів, оскільки такі витрати не можливо враховувати при розрахунку податку на прибуток як такі, що непов'язані з отриманням доходу платника;

- зменшення фінансового результату до оподаткування на суму первісної вартості об'єкта невикористаних основних засобів або нематеріальних активів у разі продажу такого об'єкта, оскільки такі витрати були здійснені платником податку під час придбання такого об'єкта;

- уточнення правових підстав списання безнадійної дебіторської заборгованості за рахунок резерву сумнівних боргів, яка відповідає ознакам, визначеним в пп.14.1.11 п.14.1 ст.14 Кодексу;

- уточнення порядку розрахунку обмеження при виплаті процентів нерезидентам, які є пов'язаними особам з платником податку на прибуток, а саме в частині обмеження процентів за борговими зобов'язаннями, які виникли саме перед нерезидентами – пов'язаними особами;

- уточнення податкової різниці, яка виникає по витратах щодо податку на нерухомість, оскільки на сьогодні в діючій редакції Кодексу передбачена можливість подвійного зменшення податку на прибуток на суму податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки;

- визначення особливостей обліку під час здійснення платниками податку на прибуток реорганізації;

- уточнення положення щодо уникнення подвійного врахування при визначенні фінансового результату до оподаткування доходів або витрат, виникнення яких для цілей оподаткування відбувається після 01.01.2015;

- у період з 1 січня 2017 року до 31 грудня 2021 року запровадження застосування при розрахунку амортизації основних засобів щорічної 20-відсоткової ставки (прискореної амортизації) при одночасному виконанні таких умов:

а) власні основні засоби відносяться до груп 3 – 8, 16 (*група 3 - будівлі споруди, передавальні пристрої; група 4 - машини та обладнання; група 5 - транспортні засоби; група 6 - інструменти, прилади, інвентар, меблі; група 7 – тварини; група 8 - багаторічні насадження; група 16 - довгострокові біологічні активи*);

б) мінімальний строк корисного використання таких основних засобів складає не менше чотирьох років;

в) основні засоби, які були введені в експлуатацію платником податків в межах одного з податкових періодів, починаючи з 1 січня 2017 року до 31 грудня 2021 року;

- запровадження на період до 31 грудня 2021 року податкових канікул (застосування нульової ставки податку на прибуток підприємств), для підприємств у яких річний дохід не перевищує 3-х мільйонів гривень та розмір нарахованої за кожний місяць звітного періоду заробітної плати (доходу) працівників є не меншим, ніж дві мінімальні заробітні плати, за умови відповідності критеріям:

а) утворені в установленому законом порядку після 1 січня 2017 року;

б) діючі, у яких протягом трьох послідовних попередніх років, щорічний обсяг доходів задекларовано в сумі, що не перевищує 3-х мільйонів гривень, та у яких середньооблікова кількість працівників протягом цього періоду не перевищувала 20 осіб;

в) які були зареєстровані платниками єдиного податку в установленому законодавством порядку в період до 1 січня 2017 року та у яких за останній календарний рік обсяг виручки від реалізації продукції (товарів робіт, послуг) становив до 3-х мільйонів гривень та середньооблікова кількість працівників становила до 50 осіб.

в частині податку на додану вартість

- удосконалення системи електронного адміністрування податку на додану вартість:

повернення переплат платника податку виключно на рахунок в СЕА, зарахованих до бюджету з такого рахунку;

збільшення терміну реєстрації податкових накладних та розрахунку коригування до таких податкових накладних в ЄРПН (з 180 до 365 календарних днів) із одночасним встановленням штрафу щодо відсутності такої реєстрації у розмірі 50% від суми ПДВ, а також встановлення штрафу при порушенні термінів реєстрації всіх податкових накладних/розрахунків коригування до податкових накладних, в тому числі складених неплатникам податку (за виключенням певних операцій);

збільшення терміну реєстрації податкових накладних / розрахунків коригування до таких податкових накладних, який дає право на віднесення сум ПДВ до податкового кредиту, з 60 до 365 календарних днів з дати списання коштів з банківського рахунка платника податку, що застосовує касовий метод;

- запровадження єдиного публічного Реєстру заяв на бюджетне відшкодування податку на додану вартість;

- уточнення терміну подання заяви щодо відмови від використання пільги з ПДВ по операціях з постачання на митній території України вугілля, яка подається до настання звітного періоду, в якому платник податку не передбачає використання зазначеної пільги (сьогодні протягом такого періоду);

- врегулювання оподаткування ПДВ операцій з продажу лізингових портфелів компаніями;

- розповсюдження обов'язкового реквізиту, зокрема коду товару згідно з УКТ ЗЕД, який відображається у податковій накладній, на всі без виключення товари, а також доповнення новим обов'язковим реквізитом для послуг згідно з Державним класифікатором продукції та послуг;

- надання права на перенесення податкового кредиту при реорганізації шляхом приєднання або злиття з іншим платником податку на додану вартість до складу податкового кредиту правонаступника;

в частині податку на доходи фізичних осіб

- збільшення розміру добових при відрядженнях за кордон з 0,75 розміру мінімальної заробітної плати до 40 євро на день (не включаються до доходів фізичної особи);

- скасування норми щодо обов'язкової наявності посадкового талону та відміток уповноваженої службової особи Державної прикордонної служби України в закордонному паспорті або документі, що його замінює для підтвердження витрат у разі відряджень за кордон;

- розширення переліку витрат фізичної особи - підприємця від провадження господарської діяльності, крім осіб, що обрали спрощену систему оподаткування, на суми акцизного податку сплачених під час роздрібної торгівлі підакцизними товарами;

- надання права фізичним особам - підприємцям, крім осіб, що обрали спрощену систему оподаткування, на амортизацію основних засобів, що використовуються у господарській діяльності (крім житлової нерухомості та автомобілів);
- запровадження нової системи оподаткування доходів від провадження індивідуальної діяльності:
  - фізичні особи не зареєстровані як підприємці без права найму інших осіб;
  - відсутність вимог щодо державної реєстрації підприємцем;
  - реєстрація: заявочний принцип з поданням заяви до органу місцевого самоврядування (сільради, міськради, райради тощо). Місцевий орган самоврядування повідомляє орган ДФСУ про таку заяву. Орган ДФСУ бере таку фізичну особу на податковий облік як платника ПДФО за фіксованим розміром;
  - види діяльності – роздрібна торгівля; надання побутових послуг населенню; традиційні народні промисли (перелік встановлюється місцевою радою);
  - обсяг річного доходу до 250 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня звітного року (*у 2016 році – 344,5 тис. грн.*);
  - розмір податку – фіксований розмір ПДФО в місяць 10% мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня податкового року (*у 2016 році – 137,8 грн. у розрахунку на місяць*);
  - звітний період: календарний рік, за який подається декларація спрощеної форми про доходи, отримані від здійснення такої діяльності;
  - відсутність вимог щодо ведення обліку доходів і витрат;
- надання права фізичній особі на звернення до контролюючого органу щодо отримання консультативної допомоги при заповненні річної податкової декларації без обмеження термінів (*на сьогодні до 1 березня року, що настає за звітним періодом*);
- розширення обов'язку щодо заповнення та подання податкової декларації від імені платника податку на батьків – щодо доходів, отриманих малолітньою/неповнолітньою особою або особою, визнаною судом недієздатною;

в частині єдиного податку

- при розрахунку загальної кількості найманих осіб у фізичної особи – підприємця, який є платником єдиного податку, не враховувати працівників, які призвані на військову службу під час мобілізації, на особливий період;

в частині акцизного податку

- виведення із системи електронного адміністрування реалізації пального та відповідно скасування необхідності реєстрації платниками акцизного податку осіб, які реалізують пальне в ємностях до 2 літрів;
- відновлення помилково скасованої норми щодо звільнення від оподаткування акцизним податком тютюнової сировини тютюново-ферментаційних заводів, а також додаткове стимулювання вирощування такої

сировини в Україні (звільнення від оподаткування вирощування та переробки тютюнової сировини);

- приведення у відповідність із Митним тарифом кодів згідно з УКТ ЗЕД за якими оподатковуються акцизним податком електромобілі та окремі мотоцикли;

- скасування для імпортованих алкогольних напоїв необхідності того, щоб сума акцизу, позначена на акцизній марці, відповідала сумі акцизу, що діє на дату розливу цієї продукції;

- скасування можливості ухилення від сплати акцизного податку шляхом відпуску пального для власного споживання та передачі пального третій особі за дорученням власника;

- встановлення для чистого бутану, який використовується як стабілізатор скрапленого газу для комунальних потреб ставки акцизу на рівні ставок для пропану;

в частині рентної плати за спеціальне використання води

- визначити платниками рентної плати за спеціальне використання води тільки первинних водокористувачів, виключивши з платників вторинних водокористувачів. Зазначені зміни забезпечать спрощення процедури адміністрування рентної плати та значно зменшать кількість платників;

в частині рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин

- склад витрат, які не враховуються при обчисленні вартості видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) за фактичною та розрахунковою вартістю, доповнити витратами, пов'язаними з передпродажною підготовкою, пакуванням, у тому числі фасуванням (бутелюванням);

особливості оподаткування в зоні АТО

- врегулювання питання сплати окремих податків (ПДВ, ПДФО, акцизного податку, єдиного податку та податку на майно) на території проведення АТО та тимчасово окупованій території шляхом встановлення особливих правил їх адміністрування – зупинення нарахування штрафів, звільнення від сплати місцевих податків.

3. Правові аспекти

Дана сфера відносин регулюється Податковим кодексом України.

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Спрощення податкової системи, а також підвищення прозорості та якості адміністрування податків сприятиме створенню сприятливих умов для залучення інвестицій, ліквідації поширених схем ухилення від оподаткування, що дозволить збільшити доходи як державного, так і місцевих бюджетів.

5. Позиція заінтересованих органів

Законопроект стосується інтересів інших органів, а саме: Міністерства економічного розвитку і торгівлі, Міністерства юстиції та Державної фіскальної служби.

6. Регіональний аспект

Проект Закону України не стосується питання розвитку адміністративно-територіальних одиниць.

6¹. Запобігання дискримінації

У законопроекті відсутні положення, які містять ознаки дискримінації.

7. Запобігання корупції

У законопроекті відсутні правила та процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень.

8. Громадське обговорення

Проект Закону України потребує проведення консультацій з громадськістю.

9. Позиція соціальних партнерів

Проект Закону України потребує проведення консультацій із соціальними партнерами.

10. Оцінка регуляторного впливу

Законопроект є регуляторним актом та потребує погодження з Державною регуляторною службою України.

10¹. Вплив реалізації акта на ринок праці

Проект не стосується питань впливу реалізації акта на ринок праці.

11. Прогноз результатів

Прийняття та реалізація запропонованого законопроекту сприятиме усуненню неузгодженостей, удосконаленню податкового законодавства, покращенню адміністрування податків та створення сприятливого податкового середовища.

Міністр фінансів України

О. ДАНИЛЮК

«___» _____ 2016р.